

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่มีต่อการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ” ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังในกลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว ซึ่งประกอบไปด้วย 2 เรือนจำ 2 ทัณฑสถาน ได้แก่ เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ทัณฑสถานหญิงกลาง จำนวนทั้งสิ้น 107 คน โดยไม่สุ่มตัวอย่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังก่อน พ้นโทษ ศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อการเตรียมความพร้อมในด้านการฝึกวิชาชีพ ปัญหาอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขัง และศึกษาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยการศึกษาจากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณ เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ในกลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-45 ปี มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ฝึกวิชาชีพ ให้แก่ผู้ต้องขังตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป อยู่ในตำแหน่งระดับ 5-6 ปฏิบัติงานควบคุมและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเฉลี่ย 5-50 คน ต่อเจ้าหน้าที่ 1 คนในปัจจุบัน

การเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังของแต่ละเรือนจำมีการจัด การฝึกวิชาชีพ 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้ต้องขังที่เหลือกำหนดโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 5 ปี ส่วนผู้ต้องขังที่เหลือโทษจำคุกเกิน 5 ปีขึ้นไป ผู้ต้องขังจะถูกจำแนกให้เข้าไปรับการฝึกวิชาชีพ ในหลักสูตรระยะยาว ตามความเหมาะสมของแต่ละเรือนจำ และทัณฑสถาน ในด้านทัศนคติของการเตรียมความพร้อมต่อการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังนั้นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการฝึกวิชาชีพเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับผู้ต้องขังและมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน ฉะนั้น ผู้ต้องขังก่อนที่จะพ้นโทษทุกคน ควรจะต้องเข้ารับการฝึกวิชาชีพ สำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เองก็มีความพยายามที่จะเฝ้าหาความรู้ และนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่มาฝึกสอนให้กับผู้ต้องขังอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้ต้องขังเองก็ต้องมีความต้องการและมีความพร้อมในการที่จะเข้ารับการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำและทัณฑสถานจัดให้เช่นกัน เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีความพอใจต่อผลสำเร็จในงานฝึกวิชาชีพ และ

เห็นว่างานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ควรจะมีการประเมินผล หลังจากฝึกวิชาชีพไปแล้ว เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินนั้น มาปรับปรุงแก้ไขในงานฝึกวิชาชีพครั้งต่อไป

ในด้านปัญหาและอุปสรรคต่อการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง พบว่าเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มี ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ควรมีวิทยากรจากหน่วยงานอื่น หรือมูลนิธิที่มีความรู้ความชำนาญ เข้ามาช่วยฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อประสิทธิภาพในการฝึก วิชาชีพและยังช่วยลดภาระให้แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์อีกด้วย เนื่องจากลักษณะการทำงานของ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เป็นลักษณะการทำงานแบบ 24 ชั่วโมง เพราะนอกจากจะทำงานประจำแล้ว เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ยังต้องปฏิบัติหน้าที่เฝ้ารักษาการณ์อีกหน้าที่หนึ่งด้วย จึงทำให้มีความเหนื่อย ลำบากในการทำงานประจำ จึงส่งผลให้งานฝึกวิชาชีพไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพในการฝึกวิชาชีพอีกปัญหาหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ทำการฝึกวิชาชีพในสาขา อาชีพเดิม ๆ เป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในงานฝึกวิชาชีพ จึงขาดความ กระตือรือร้นในการทำงานและไม่พัฒนางานของตนเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่แต่ละคนควรหมุนเวียน การฝึกวิชาชีพในสาขาที่แตกต่างกันออกไป สำหรับคำตอบแทนและสวัสดิการเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ได้รับไม่เพียงพอจึงมีความจำเป็นต้องหารายได้เสริมเพื่อการดำรงชีพ

ข้อเสนอแนะ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการ ฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง เห็นว่าควรให้หน่วยงานภาคเอกชนที่มีความรู้ความชำนาญเข้ามามีส่วน ร่วมในการฝึกวิชาชีพให้มากยิ่งขึ้น การฝึกวิชาชีพจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีก หากการจำแนก ลักษณะผู้ต้องขังเพื่อเข้ารับการฝึกวิชาชีพได้ตรงตามความถนัดและความต้องการของผู้ต้องขัง ให้ คำนึงถึงศักยภาพของผู้ต้องขังมากกว่ารายได้ของเรือนจำ / ทัณฑสถาน สำหรับข้อเสนอแนะใน ส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง เรือนจำ / ทัณฑสถานควรส่งเสริมให้ เจ้าหน้าที่ได้ไปศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการฝึกวิชาชีพจากภายนอกหน่วยงาน จะ ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ใหม่ ๆ และมีทัศนคติต่อการฝึกวิชาชีพยิ่งขึ้น